

[Arbejdsministeren]

– og det synes jeg er væsentligt at pege på også over for hr. Tommy Dinesen og fru Elisabeth Bruun Olesen – at socialdemokratiet foretrækker det, han kaldte den af fagbevægelsen kontrollerede overgangsordning. Hvis man så går tilbage til Aktuelt fra den 18. april i år, så skriver Jørgen Elikofer fra Dansk Metal deri en artikel, der hedder: »Kan asbest fjernes med et fingerknips?« Det kan det ikke, siger han, for der er stadig væk asbest i en række produktioner, så det er umuligt at fjerne asbesten med ét. Som VS siger: vi skriver blot på et stykke papir, at nu skal asbesten væk. Om metoden så er effektiv i det virkelige liv, er et helt andet spørgsmål.

Det er naturligvis fremragende, at der tages initiativer til at få fjernet asbesten. Fagbevægelsen kæmpede for dette i mere end 10 år, og vi har erfaret, at det er en teknisk kompliceret sag. Sagen er nemlig den, at asbesten ikke blot anvendes i en række nytteløse produkter, men den indgår også som et afgørende teknisk element i en hel række nødvendige ting, f.eks. bremsebelægninger, brandtekniske foranstaltninger og en lang række cementprodukter, der er nødvendige i byggeriet. Hvis vi fjernede asbesten fra arbejdslivet, ville vi være nødt til at tage et seriøst hensyn til, at de produkter, der hidtil er blevet produceret med asbestindhold, fortsat skulle kunne produceres, og derfor må vi, som også Elikofer peger på, have et voldsomt udviklingsarbejde for at finde frem til erstatningsstoffer. Elikofer skriver også, at hvis vi blot havde forbudt asbest med et fingerknips, ville vi have skabt en lang række andre livsfarlige problemer. Jeg mener, det må gøre indtryk, når en repræsentant for fagbevægelsen med den placering, han har, giver udtryk for, at det ikke bare er nok at sige, at nu fjerner vi asbesten. Vi kan ikke bare fjerne asbesten fra bremsebelægningen, for bilerne skal også kunne bremse. Der er også nogle sikkerhedsmæssige hensyn at tage. Vi producerer ikke biler, som Sverige gør – de har Volvo og Saab – som derfor bedre kan klare sig, og derfor er Danmark i en anden situation. Men der skal ikke være nogen tvivl om, at det er regeringens holdning at få lavet en så stram, men samtidig realistisk afviklingsplan som muligt for, at arbejdsmarkedets parter og arbejdstilsynet i fællesskab

kan finde ud af, hvordan vi når frem til en afvikling af brugen af asbest.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Jeg har også læst, hvad Jørgen Elikofer fra Dansk Metal har skrevet i Aktuelt den 18. april i år.

Helt overordnet vil jeg sige til Dansk Metal, at hvis produkterne ikke kunne blive produceret, ville hensynet til arbejdernes liv og helbred faktisk have første prioritet. Jeg vil gå så vidt som til at sige, at man godt kunne lukke nogle arbejdspladser for min skyld. Men det er ikke det, der er tale om. Når jeg snakkede om, hvad Eternitfabrikkens direktør havde sagt, var det ikke negativt over for Eternitfabrikken, så var det faktisk positivt. Eternitfabrikkens direktør har faktisk sagt offentligt, at han med udgangen af 1985 kan producere 50 pct. af sine bølgeplader samt alle plane plader uden asbest. Samtidig ved vi – det er der flere der har været inde på – at fabrikken har investeret meget store beløb i udviklingen af know-how for at kunne udvikle de ny asbestfrie produkter. Vi ved også, at fabrikken forventer sig meget med hensyn til salg til udlandet af know-how, og man må kalde mig Mads, hvis fabrikken ville se sine kæmpe-kæmpestore investeringer forsvinde op i den blå luft ved at lukke her og nu. Det er svært at bevise – jeg kan stå og sige det ene, og de borgerlige og socialdemokratiet kan stå og sige det andet – men jeg tror tværtimod, at en besked om, at man ved udgangen af dette år ikke mere havde dispensation, ville sætte så meget fut i fabrikken, at den nok skulle få produceret 100 pct. af bølgepladerne uden asbest; og hvis den ikke kunne producere 100 pct., men kun 80 pct., ville jeg også være tilfreds. Fabrikken kan producere plader uden asbest i dag; det har Eternitfabrikkens direktør på bedste vis selv sagt, og jeg betvivler ikke direktørens ord. Jeg tror faktisk på, at det, han siger, er 100 pct. rigtigt. Nu lader arbejdsministerens ord jo én håbe, at dispensationen ikke varer til 1990, men at vi får den fjernet et par år tidligere, ikke til 1. januar 1986, det har jeg forstået ved at tælle på fingrene at der ikke er politisk opbakning bag, men jeg forstod arbejdsministerens ord sådan, at man ville se på, hvor lang tid dispensationen skulle gælde, og jeg er sikker på, at når Eternit-